

PALESTINA

Hebrejci, izraelci, judje, židje, palestinci in kanaanci pomeni isto. Najstarejši izraz za njih so **hebrejci**. Pomeni ljudstvo, ki prečka reko. Kasnejša izraza za njih sta **izraelci** in **judje** □ **12 plemen**, ki tvorijo svojo državo. Izraza židje ne uporabljamo. Palestinci in kanaanci pomeni enako.

Leta **1948** na ozemlju **Palestine** nastane država **Izrael**. Problem je, ker na tem ozemlju živijo **Arabski palestinci**. Tako so na bojni nogi **izraelci** in **Arabski palestinci**. Problem je tudi **vera**. Izraelce podpirajo Američani, Arabske palestince pa arabske države (Sirija, Libanon, Irak...). **Jaser Arafat** je vodja **Arabskih palestincev**.

Zgodovina palestincev se začne, ko **Abraham** pripelje s področja **Mezopotamije** v **Palestino** oz. **Kanaan** hebrejska **plemena**. V **2. tisoč.BC** jih vodi **40** let. To je gričevnast svet. Področje **Kanaan** so začeli imenovati »obljubljena dežela«. Prišlo je do sušnih let, zato so šla plemena še dlje, in sicer v **Egipt**. To se zgodi v **17.stol.BC**. Tam jih **zasužnjijo** in postanejo **sužnji**. Potem razmišljajo kako bi se vrnili nazaj. Iskali so nekoga, ki bi jih povedel nazaj. Okrog leta **1250 BC (13.stol.BC)** jih **Mojzes** povede nazaj. Na tej poti se dogajajo čudeži. Mojzes gre na goro **Sinaj**. Tam mu spregovori sam Bog in mu da 10 božjih zapovedi – **Dekalog**. Prva zapoved je: veruj v enega boga – **monoteizem**.

Tu imajo **norme**, kaj ne smejo delati. Verujejo v enega boga **Jahve** ali **Jehovo**. Ne smejo ga imenovati s tem izrazom. Imenujejo ga **Adonai**; pomeni Gospod. **Malikovanje** pomeni, da častijo boga z darili; tega ne smejo delati. Ko je prišel Mojzes z gore so ljudje delali zlato tele, zato ga je Mojzes razbil. Prepovedano je **upodabljati** boga. Ko pridejo zopet v obljubljeno deželo **Kanaan** so tam že naseljeni filistejci. Začne se boj med **hebrejci (David Goljat)** in **filistejci**. Zmagajo **hebrejci** in začne se **doba sodnikov (1300-1000)**. Okrog leta **1000** nastane tam **judovsko- izraelsko kraljestvo**.

Pomembni so kralji:

- **Savel**
- **David** □ dokončno **premaga filistejce**
- **Salomon** □ je najbolj pomemben, ker je takrat kraljestvo **najmočnejše**. Zelo rad je **trgoval**, zato je to **zlata doba trgovine**. To je zelo **mirno** obdobje. Zgraditi je dal tudi **Salomonov tempelj** na hribčku **Sion**, kjer je bila **skrinja zaveze**. Notri so bili dokumenti, **10 božjih zapovedi**, **tora** ali **postava – verski zakonik**. Ta skrinja je zdaj **izgubljena**. Od Salomonove palače je danes ostal le še **zid objokovanja**. Salomon je bil zelo **moder** človek. Bil je tudi precej moder pravni **razsodnik**. Umril je leta **926 BC**. Takrat se država **razdeli na dva dela**. **Severni** del se imenuje **Izrael** in je veliko **večji** od južnega dela. **10** od 12-ih plemen je v **Izraelu**. **Južni** del se imenuje **Juda (Jeruzalem)**. Tu ostane **verski** center. V **8.stol.BC** pridejo **Asirci** in zavzamejo **severni** del, nato pa **babilonci** zavzamejo še **južni** del. **Babilonci** odpeljejo **asirce** v babilonsko **sužnjost**. S tem so začeli verjeti, da bo prišel odrešenik ali **mesija**. To je eden glavnih elementov vere. **539 BC** **perzijci** premagajo **babilonce**. Perzijski kralj **Kir** dovoli, da se **hetiti** vrnejo v svojo domovino. Izraelci se potem razselijo po celem svetu. To da so živeli **razseljeni** po svetu imenujemo, da so živeli v _____ . Osnovni vir po katerem poznamo zgodovino je **Biblija**. Prevedena je v **495** jezikih. Ima **dva** dela. Ko govorimo o zgodovini **hebrejcev** je to **stara zaveza** (od **Abrahama** do rojstva **Kristusa**) in obsega **45** knjig: **5 moizesovih** knjig (Pentatevh), **pisma kraljev**, **psalmi** in **knjige kraljev**. Stara zaveza je temeljni vir **pisne** zgodovine. Obstaja tudi **nova** zaveza, ki obsega **27** knjig.

Leta **1948** dobijo svojo državo. Tisti dan, ko so razglasili svojo državo pride do **1.sv. vojne**. Leta

1973 je bila največja tankovska bitka (6000 tankov) med asirci in izraelci. Izrael je komaj zmagal.

Pisava je kanaanski alfabet, ki se razvije iz feničanskega alfabeta.

Arhitektura: Salomonov tempelj od katerega je ostal le zid objokovanja.

Verujejo v enega boga (Jahve) □ **monoteizem**. Verujejo v posmrtno življenje.

Pravo: tora ali postava. Vsebuje verski in pravni sistem.

Literatura: Biblija (stara in nova zaveza)